

23 ЛЮТОГО

Ласка уві сні.

На туманній межі з реальністю, за мить до падіння в безодню забуття легкий дотик крижаних і тонких пальців до чола, супроводжуваний сумним і таким солодким шепотом.

Її ім'я.

Почувши поклик, дівчинка розплющила очі. І відразу злякалася. Хтось приходив до неї, коли вона вже спала. Це міг бути хтось зі старих мешканців будинку. Іноді вона розмовляла з ними або чула, що вони, як миші, рухаються вздовж стін.

Але привиди говорили всередині, а не зовні.

Навіть Адо — бідний Адо, меланхолійний Адо — приходив до неї. Але, на відміну від решти духів, Адо ніколи не говорив. Тож зараз її хвилювало дещо більш конкретне.

Окрім мами й тата, ніхто у світі живих не знав її імені.

Це було «правило номер три».

Думка про те, що вона порушила одну з п'яти настанов своїх батьків, лякала її. Вони завжди довіряли їй, вона не хотіла їх розчарувати. Точно не зараз, коли тато пообіцяв навчити її полювати з луком і навіть мама погодилась на це. Але потім вона подумала: хіба ж це її вина?

Правило номер три: ніколи не кажи своє ім'я незнайомцям.

Вона не казала своє нове ім'я незнайомцям, і навряд чи хтось із них дізнався його випадково. До того ж вже принаймні кілька місяців ніхто не блукав біля маєтку. Вони були ізольовані посеред глушини, до найближчого міста два дні пішки добиратися.

Вони були в безпеці. Утрьох.

Правило номер чотири: ніколи не наблизайся до незнайомців і не дозволяй їм наблизитися до тебе.

Ну а як це могло статися? Це будинок кликав її, іншого пояснення не було. Інколи балки зловісно скрипіли чи стогнали. Тато казав, що будинок хоче вмоститися на фундаменті, як літня жінка, що сидить у кріслі і час від часу відчуває потребу влаштуватися зручніше. Спроня її здалося, що її кличуть на ім'я. Усе.

Її стурбована душа врешті заспокоїлася. Вона зацілює очі. Сон своїм мовчазним покликом запрошив її туди, де тепло і нічого не має значення.

Вона вже майже піддалася, як раптом її знову хтось покликав.

Цього разу дівчинка підвела з подушки і, не вставаючи з ліжка, оглянула темряву в кімнаті. Піч у коридорі вже давно затухла. Незважаючи на ковдри, ліжко охопив холод. Тепер вона вже остаточно прокинулась.

Хто б її не кликав, він був не в будинку, а зовні, у гущі темної зимової ночі.

Вона говорила з ним через протяги, що просочувалися під дверима чи між закритими віконницями. Але тиша була надто глибокою, і вона не розчула жодного іншого звуку, а її серце калатало у вухах, неначе риба у відрі.

— Хто ти? — захотіла вона запитати темряву. Але боялася відповіді. А можливо, вже знала її.

Правило номер п'ять: якщо незнайомець покличе тебе на ім'я, втікай.

Вона піднялася з ліжка. Але перш ніж поворухнутися, намацала однооку ганчір'янку ляльку, з якою спала, і взяла її із собою. Не вмикаючи лампи біля ліжка, вона пішла по кімнаті наосліп. Її маленькі босі кроки відлунювали по дерев'яній підлозі.

Потрібно було повідомити маму й тата.

Вона вийшла в коридор. Зі сходів, що вели на поверхню, доносився запах дров, які повільно догоралі у каміні. В уяві постав кухонний оливковий стіл, усе ще наповнений залишками вчорашнього свята. Солодкий хлібний пиріг, який приготувала мама у дров'яній печі і в якому бракувало рівно трьох скибочок. Десять свічок, які вона задула з одного разу, сидячи в тата на колінах.

Поки дівчинка підходила до батьківської спальні, радісні думки щезли, поступившись місцем похмурим передчуттям.

Правило номер два: незнайомці — це небезпека.

Вона бачила це на власні очі: незнайомці забирали людей від їхніх близьких. І потім ніхто не зінав, де вони і що з ними. А може, вона була ще надто маленька, не була готова, тому ніхто не хотів її про це розповідати. Єдина упевненість була в тому, що ці люди ніколи не повернуться.

Ніколи.

— Тату, мамо... Біля будинку хтось є, — прошепотіла вона, але з упевненістю людини, яка більше не хоче, щоб її вважали дитиною.

Першим прокинувся тато, за мить і мама. І дочка відразу привернула їхню увагу.

— Що ти почула? — запитала мама, поки тато брав ліхтарик, який завжди мав напоготові біля ліжка.

— Мое ім'я, — нерішуче відповіла донька, боячись отримати догану через порушення одного з п'яти правил.

Але їй ніхто нічого не сказав. Тато увімкнув ліхтарик, прикриваючи промінь рукою, щоб він ледве освітлював темряву в кімнаті — так зловмисники не знатимуть, що вони не сплять.

Більше батьки її ні про що не питали. Вони міркували, вірити їй чи ні. Але не тому, що вони підозрювали, що дочка збрехала, бо ж вони знали, що вона ніколи не збреше про таке. Їм просто потрібно було зрозуміти, чи реальне те, що вона розказала. Дівчинка дуже хотіла, щоб це була лише її уява.

Мама й тато були насторожі. Проте вони не рухалися. Вони мовчали, злегка піднявши голови, прислухаючись до темряви — як радіотелескопи в її підручнику з астрономії, що вдивляються в невідоме, яке ховається в небі, сподіваючись, але й боячись вловити сигнал. Тому що, як пояснив їй батько, те, що вони не одні у Всесвіті, не обов'язково стане гарною новиною: «Інопланетяни можуть бути зовсім не дружніми».

Спливали нескінченні секунди абсолютної тиші. Единими звуками були вітер, що ворушив верхівки сухих дерев, жалібний крик іржавого залишного флютера на димоході та гуркіт старого сараю — наче кит, що спить на дні океану.

Металевий звук.

Відро, що впало на землю. Старе криничне відро, якщо точніше. Тато прив'язав його між двома кипарисами. Це була одна зі звукових пасток, що він щовечора ставив навколо будинку.

Відро стояло біля курника.

Вона збиралася щось сказати, але не встигла, бо мати закрила її рот рукою. Вона хотіла припустити, що, можливо, це була нічна тварина — куниця чи лисиця, — а не обов'язково незнайомець.

— Собаки, — прошепотів батько.

Лише зараз їй це спало на думку. Тато мав раций. Якби це була лисиця чи куниця, то після звуку падіння відра їхні сторожові собаки неодмінно б зреагували на її присутність, почавши гавкати. А оскільки цього не сталося, було лише одне пояснення.

Хтось змусив їх замовкнути.

Гарячі сльози закипіли в її очах від думки, що з її пухнастиками могло статися щось погане. Вона змутила себе не плакати, смуток змішався з раптовою хвилею жаху.

Батькам достатньо було перезирнутися. Вони точно знали, що робити.

Тато встав із ліжка першим. Швидко одягнувся, але не взувався. Мама повторила за ним, але ще зробила те, від чого дівчинка на мить оніміла: їй здалося, що мама чекає моменту, коли тато її не помітить, потім побачила, як вона засунула руку під матрац, взяла якийсь маленький предмет і швидко поклада його в кишенню. Дівчинка не встигла зрозуміти, що це було.

Їй це здалося дивним. Мама й тато не мали секретів одне від одного.

Перш ніж вона встигла щось запитати, мати дала їй другий ліхтарик і стала перед нею на коліна, накинувши їй на плечі ковдру.

— Ти пам'ятаєш, що ми маємо робити зараз? — запитала вона, дивлячись доночі прямо в очі.

Вона кивнула. Рішучий погляд мами додавав їй сміливості. Відтоді, як вони переїхали в покинутий будинок приблизно рік тому, вони пропрацювали цю процедуру десятки разів: так її називав тато. До цього часу ніколи не було потреби в її реалізації.

— Міцно тримай свою ляльку, — порадила мати, потім взяла її маленьку руку у свою, теплу й сильну, і повела звідти.

Коли вони спускалися сходами, дівчинка обернулася і побачила, що її батько взяв із комори одну з каністр і тепер розливав її вміст по стінах верхнього поверху. Рідина сочилася крізь дошки підлоги та мала різкий запах.

Опинившись унизу, мама потягla її за собою до підсобних кімнат. Босі ноги збиралі скалки з деревини, дівчинка стисла губи, намагаючись стримати стогни болю. Але це було все марно, їм більше не потрібно було приховувати свою присутність. Там зовні незнайомці вже все зрозуміли.

Вона чула, як вони рухалися навколо будинку, хотіли зайти.

У минулому вже траплялося, що щось або хтось погрожували їм у тому місці, яке вони вважали безпечним. Зрештою, їм завжди вдавалося відвернути небезпеку.

Вони з мамою пройшли повз оливковий стіл, іменний торт із десятма задутими свічками. Повз емальовану чашку з молоком, з якою вона мала снідати наступного дня, дерев'яні іграшки, які зробив для неї батько, повз баночку з печивом, полиці з книжками, які вони разом читали щовечора після вечері. Усе те, із чим доведеться попрощатися, знову.

Мама підійшла до кам'яного каміна, сунула руку в димохід, щось намацуючи. Врешті-решт вона знаїшла кінець почорнілого від сажі залізного ланцюга. Мати почала тягнути його на себе шосили, змушуючи прокручуватися навколо шківа, захованого в димохіді. Одна з плиток пісковику під вугіллям почала зрушуватися. Але він був занадто важкий, була потрібна допомога тата. Саме він зробив цю штуковину. Що ж він так довго? Ця ситуація додавала ще більше страху.

— Допоможи мені, — наказала мати.

Донька схопила ланцюг, і вони стали тягти разом. У запалі мати ліктем зіштовхнула глиняний горщик із камінної полички. Вони безпорадно дивилися, як він падав на землю. Глухий звук пробігся кімнатами маткту. Через мить хтось почав голосно грюкати у вхідні двері. Ці удари пролунали для них як попередження.

Ми знаємо, що ви там. Ми знаємо, де ви. І ми йдемо за вами.

Мати з донькою стали тягнути ланцюг більш енергійно. Камінь під вугіллям поворухнувся рівно настільки, наскільки було потрібно. Мати посвітила ліхтариком на дерев'яну драбину, що вела вниз.

Стукіт у двері продовжувався, прискорюючись.

Вони з мамою направилися в коридор і нарешті побачили тата, який йшов із двома пляшками в руках: замість корків у них були мокрі ганчірки. Раніше в лісі дівчинка побачила, як її батько підпалив одну з таких пляшок, а потім кинув її на сухе дерево, яке миттєво спалахнуло.

Незнайомці стукали у вхідні двері: на їхній подив, петлі, на яких ті кріпилися, потроху відходили від стіни, а чотири засувки, що закривали двері, з кожним стуком ставали дедалі вразливішими.

В одну мить вони зрозуміли, що цієї перешкоди не вистачить, щоб довго стримувати злодіїв.

Тато подивився на них, потім на двері, а потім знову на них. Часу на процедуру більше не було. Тому, недовго думаючи, кивнув їм і водночас поставив одну з пляшок, але лише для того, щоб дістати з кишені запальничку.

Двері з гуркотом піддалися.

Коли кричущі тіні переступили поріг, останній погляд тата був спрямований на неї та маму — неначе обіймаючи їх. У ті кілька хвилин стільки любові,